

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Ḥamishah shiṭot

Nachmanides, Moses

Zultsbakh, 1762

VD18 15256944

איטחוש לכה קרפ ל"ז ן"רהל ןילוח ישודח

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-10835

חרושי חולין להרץ זל פרק הכל שוחטין

טות מזה ומה שאינו נודר כלל :

דף ג' ע"א אר"א דלשמי בשרץ. כדן כזה דהוה ל' לאוקומה דלשמי בטמא מת דה"ל ראשן ולא מטמא בליס כלל דהבי אמרין כפ"ק דפסחים (ד"ה י"ד) בנר של תמכת דחי נגע בדוקרב בדוקרב סבור. ומן מני נחם' אלהו ד' שוחטין בנת ג' שוחטין טומאת שבתה ואחד טמא טומאת ערב כינר ארבעה בליס הנגיפים בנת אדם בכלים ובלים באלם טומאין טומא' שבתה הרביעי בין אדם בין כל' טמאין טומאת ערב כי לפי שאין כלי עושה כיוצא בו ומדלג תמן בה ובלים הנגיפים דרביעי טמאין טומאת ערב ש"מ שאין ראשן שנטמא אפילו בנת מטמא אפי' כלי תכונ דכיון דק"ל שאין אדם ובלים מקבלין טומאה הלא תמב הטומאה אפילו כלי תמכת נמי אין מקבל טומאה חמנו כלל. והאי דלא חוקק דלשמי בטמא מת משום דמילתא פסיקתא ביה ליה למינקט דלא ליהווי אפסר להויה. וזהו שדך קדומות של בטומא מת דאפסר למיבי ראשן או פניו. כגון שדך קדומות של קבה ובשבת בה. וז"ל ואלה קדשים טעונין כלי כדמוכת כפ"ס המורה (ד"ה כ"ג) ובסוף דם החטאת (ד"ה כ"ג). דגמטין התם מניין לטעול דטעולה כלי שגמור ויקח אכרסה את המאכלת ומי' ולעין לכל הקדשי' ואפילו את' דמירי הכא בשתקנה ופסחה כלי. והא אין עושין כלי שרת מעין דפלוגתא דרבי ור' יוסי ברי יהודה היא כפ"ס החלו (ד"ה כ"ג) וק"ל דרבי דלחן עושין. וז"ל דגבי שחיטה כפי דבעין. כלי כלי שרת מיהא לא בעין. ור"ה לרבר דמאמרין כפ"ס כפ"ס ואלו דברים (ד"ה כ"ג) גבי ד' שחל לכות בשבת. דכל אחד וא' מיהא סבינו ומי שפסחו טלה מוחב בלחרו ומי שפסחו גדי קריו בין קריו אלמא לא בעין בלי שרת סבורי כל אחד מביא סבינו. וטעמא דמילתא דכיון דשחיטה כפרה בורים חף הם בסבין שלהם שוחטין. ויש דוחין ר"ה ו' ואמרי' דילמא כל א' מ' היה מקדים סבינו מאתמו. ובתוספו' מירכו דהואיל ושחיטה כפרים בורים אפילו את' ל' טעונה כלי שרת לא פסלו בה כלי עץ דלא בעין כלי חשוב והכי משמע מדתניו בתוספתא חומר בקמינה מבשחיטה שיקמי' טעונה כלי ואין השחיטה טעונה כלי. ואי אפסר לומר שאינה טעונה כלי דהא כתיב ויקח אכרסה את המאכלת אלא לומר דאפילו קדומות של קבה כפרה בה שחיטה טעונה כלי חשוב. **הבבלי שוחטין** וז"ל כתיב דד"ה בשישראל עומד על גביו. כי' כשהיה כמותי שוחט באתם שלנו אי נמי שלו ובדי למכרה לנו עסקינן ומ"ה בעין שיהא ישראל עומד על גביו שכיון שאין דעתו לאוכלה אינו מתכוין בשחיטתו ושרי עור כה"ל לא איכפת ליה אכל כמותי כהמה דרדיה כדי לאכלה אפילו אין ישראל עומד על גביו שרי דלמאי ניהוש לה כיון דלפנמי שחיט מזהר וזרי. וכי תימא דחיישינן שמא חירע לו' הדברים הפוסלין את השחיטה שלא לדעת ויאכל אותה לנו ליתא דלפסול הכא שלא מדעת לא חיישינן דא"כ דבא היכי שרי כנגבם ויונא והא שריותיה כנגבם ויונא ליתא אלא משום נפסם כנגבם וכל שלא מדע' לא מתפסם עליה כנגב. ולקמן נמי דשרי מוכח תרנגולת שחוטת משום דרוב מגיין אלא שחיטה מומחין הם אם איתא דחיישינן לפסול שלא מדעת אמאי שריא ניהוש שמא חירע לך כהמה או דרסה אלא ודאי לפסול שלא מדעת לא חיישינן. וכיון שכן הא דבעין הכא גבי כותי עומד על גביו דוקא בשוחט כהמה שלנו אי נמי שלו על דעת למכרה אכל כמותי את שלו כדי לאכלה אפילו בלא ישראל עומד על גביו שרי. וז"ל וכי עומד על גביו מתי הוי דילמא בסבין עגומה שחט. וז"ל דבדוק כסין ונתן לו עסקינן. והאי דלא מפרס הכי כהדיא כדמפרס לקמן בישראל מומר משום דלכתלה ודיעבד דמנתיקין לא מתוקם בבדיקת סבין בלמוד כדמתוקם בישראל מומר. אי נמי כ"ל דכל שישראל עומד על גביו ורואה כמותי שהוה בודק סבינו ושוחט מומר דמנתיקין כתיב דילמא כתיב ליה ישראל לבסין ואם ימלאהו עגום טוב לא יקח ממנו. דכוותה כפ"אין משמירין בין הגתות שבו דכיון דכובלי עלמא אפכי מרתת ואמר השמא מדרכו לי כלומר ושוב לא יקחו ממני אכל ישראל מומר לא יקרא' שאינו סגור שידקו סבינו אחריו לפי שהוה מחויב עלמא בישראל גמור. **הר"ם** מי קתני מניח המניח קתני אלא מניח. כי' כה"ל גרס רש"י. וז"ל וכפ' דרישא אפי' לא לתיקף דלא ו' חף ו' קתני כלומר לא דיעבד בלבד אלא אפילו לכתלה. ולא מחור דלמא רישא וסיפא גיבטו דאדרבה כן דמן ששומר כפ"ר' ישמשאל וכן דהמניח כפ"ה הסוכר

דף ג' ע"א מתני' הכל שוחטין ושחיטתן כפרה חזק מחרש שוחט וקטן שחא יקללו בשחיטתן. דייקין בגמרא שחא קלקלו לא קפטי לא שחא יקלקלו אלא רבא זאת אומרת אין מוסרין להם חולין לכתלה ופי' רש"י ז"ל אפילו אחרים רואין אותן משום דמועדיו הם לקלקל חמיר כלומר וז"ל משום כל תשחית. אי נמי דכיון שהן מועדין לקלקל חוששין שחא ישהו אורידרו מעט ולא אדעתייהו דהבי אחרים שרויין אותם. וז"ל ה' ה' חשיתו שחא' מינה דקתני וכו'ן ששחטו ואחרים רואין אותם שחיטתן כפרה אלא חש"פ שחארים רואין אותם דיעבד חין לכתלה לא דוראי ה' וכו'ן ששחטו לכונה אמוראי דגמרא אחרים שוחט וקטן קאי דלחבי ורבא ורב אפי' ודאי ליכא למי' דקאי אלא עלייהו ולרבא כר' עולא ולרבי' גמי דאמרי דקאי למר אטמא בתוקדסין ולמר אטמין מומחין. ח"כ אטמין מוחזקין דהיינו לומר דחף עלייהו קאי כי הכי דליקום להו ספיר ליפלא דוכו'ן אכל' ת"מ חרש שוחט וקטן לא נכקי מכללא. ור"ה לרבר מדרמירין טלה בגמרא חזן טמא דלא בשי כוונה בחולין ובדפרים עלה רש"י ז"ל. וכיון דלכובי טמא הוא וכו'ן אחרים שוחט וקטן קאי למה ליה לתנא לגביי לישניה ולמיתני שחא יקלקלו לא שמועטין שאין מוסרין להם חולין לכתלה מסיפא שחפת מינה. וז"ל אין הכי נמי אלא אורחיה דתנא הוא לתני כי האי גוונא חין עושין לכתלה ואם עשה כשר והכא נמי ה"ק חזן מחרש שוחט וקטן שאין שוחטין לכתלה לטולם שחא יקלקלו ואם שחטו טומבין על ראיית אחרים דיעבד. והא דאמר רבא זאת אומר גבי לישנא דשחא יקלקלו לאו למיתרע דלא שמועטין לה אלא לפירושי לישנא שחא. ור"ת ז"ל פ"י דרישא וסיפא תרתי מילי גיבטו דרישא תנא שחא יקלקלו לא שמועטין חין מוסרין להם חולין לכתלה כשאין אחרים רואין אותם להתלמד וע"ל נכבד שחא הרוואה שחטו מוסרין להם חולין לכתלה היא סבור שאפילו חין אחרים רואין אותם שחיטתן כפרה. וסיפא שחא דאחרי רואין אותם שחיטתן כפרה אכל לכתלה חין מוסרין להם חולין מן הטעמים שנתפרסו למעלה. ותמיהו ח"כ היכי שייך לישנא דחין מוסרין להם חולין לכתלה הוה ליה למימר זאת אומר חין מוסרין להם חולין מתי לכתלה הא באין אחרים רואין אותם אפילו דיעבד פסולה. ונראה לי דה"ק זאת אומר דליכא סוס נר שיהיה מותר למסור להם חולין לכתלה דעל מנת לאכול באחרים רואין אותן לא שרי לכתלה וע"ל נכבד בלא אחרי רואין אותן נמי סבור הילכך ליכא סוס נר שיהא עומד למסור להם חולין לכתלה אכל דיעבד מיהא באחרים רואין אותם שרי בגמרא התם בדקתני טעמא לא שחא רשאי להמר אלא שחא חמיר מומר וסופג את הארבעים. פי' רש"י ז"ל דעקר ליה להכל דרישא דלא תימא לכתלה הוא וכמו שכתוב בעירושיו. ולא נכיר דלישא דהתם בדקתני טעמא משמע דלמי לאוקומיה דלעולם לכתלה הוא ודקתני טעמא דלעקר ליה להכל דרישא ובדברי רש"י ז"ל. וז"ל למימר הא קתני טעמא. לפיכך פי' ר"ת ז"ל דה"ק חש"פ שאינו רשאי לכתלה למימר ת"מ לכתלה שייך גיה ולאו לכתלה דהיתירא אלא לומר שהכל ממירין ומחסיסין בתמור אפילו כשטעוין כן במיזר ולכתלה דלא תימא בתכיון לעבוד לא יתשם כדאמרינן בפרק התורה ארבעין בכתפיה וכפר קת"ל שח"פ שישין כן במיזר ולכתלה מחסיסין הן בתורת: **פ"ב מזה** ומה שאינו נודר כל עיקר. פי' רש"י ז"ל מזה ומה מנודר ומשלים ומנודר ולא משלים ופירוש משדודר ולא משלים אשר לא תדור קאי אקרא דאת אשר תדור שלם כיון דאינו נודר טוב מנודר ומשלים שפירוט דטוב מנודר ואינו משלים הילכך כי כתיב משדודר שחא תדור קאי ודקאמר טוב מזה ומה ה"ק דטוב שאינו נודר כל עיקר מנודר ואינו משלים ואפילו מנודר ומשלים. ומיהו איכא למיזק היכי מסקינן דכריי ו' פליגי והא בקרא נדר כתוב. ואפסר כמו שפי' הרמב"ן ז"ל דקראי הכי מתפרשי את אשר תדור שלם כלומר אם באת לידור הנדר והשמועין יהיו כחך דהיינו הרי ו' ומיהו אפילו בעינין זה טוב אשר לא תדור כלל וטוב ג"כ משדודר ולא משלים כלומר שלא יהו נדרין משמועין אלא חמיר הרי עלי והנדר הכתוב מפרס גמי שאינו נודר טוב מנודר ומנודר מפני שיש בכדר היה שאין נכדבו שהנדר יכול לבא ליד כל ימל מזה שאין דרך לבא כן בדכה וכנדה יכול לבא ליד מעלה מזה שאין כן נגדר חף אינו מפירוט עד שיביא בהמתו בעורה ולפיכך אשר הכתוב

חודשי חולין להר"ן זל פרק הכר שוחטין

אני אם לא יהיה בית הכנסת זה ביום ע"ה . ים לומר דבי אמרין אין
הקב"ה מביא תקלה על ידם הני מילי כשאין מוספין בכר אבל גדולי
ישראל הללו ר' ישמעאל ור' אליעזר וחבריו כשעו בדבר דרבי ישמעאל
היה לו לחוש לדברי חבריו להחמיר ורבי אליעזר וחבריו מתוך שכלו
לכלל כעס כלו לכלל חטא . ודר' יהודה בן טבאי שהרן עד וזמם אפסר
שאיתו היום מחוייב היה לשמים וזמנו הקב"ה יהודה בן טבאי לפניו
כי הוא מפסד דרשב"ל דברים פרק השועלים דקטליה נהוא נכרל
והיה לכו נוקטא וילא קול וז' רבי א' ירע כענין הוא וכו' כלו על גמרה
מאורסה כיום הכפורים :

דף ע"ב ומאן דאמר

מדיח: אידי דטרידי סימנן
למיפלט דמח לא כלש . ואם
תאמר אם כן דאפילו גבי שמנונית אמרין דאידי דטרידי לחפלט דם לא
בלע שמנונית אפילו כשר נבלה שמתלח עם כשר כפרה לא יאסרו דעמא
אידי דטרידי למיפלט דמח לא בלע ניר דאסורא דמחאי שמתח הוא
דאמרין דמחר למלח סמי החיכות כפרות זו עס זו ולא אמרין פלטה
היא ובלטה חירך . ורמיא דלעולם אימת לך דלא אמר אידי דטרידי
לחפלט לא כלש אלא כדס אבל שמנונית ודאי בלע והכא גבי סימנן
שאני דכיון שהן פולטין דם כשפע אינן בולטין אפילו שמנונית ואשכנז
דכותה גבי ככר דאידי דפלט כשפע לא כלש אפילו שמנונית :

דבר קולף אגב דוחקא דסכינא בלע אלא כגון בלכר כזה הוא
סכינא ליה . ותימא אגב דוחקא דסכינא בלע אלא כגון בלכר כזה הוא
דאיס ליה הכי דלא כגון גמור הוא חשיב ליה . אלא דסכינא ליה דלמי
דומח גמור דלעבי קליטה ולגבי קליטה כגון הוא ומיח ברות קנת חשי
ליה דחי לא לא היה כרך קליטה דכל שאין בו חוס כלל לא אמרין אגב
דוחקא דסכינא בלע . ורמיא דלכר מדאמרין כמתוך גבי סכינא טרפה
אימת קא בלעה לבי חימת לבי גמרא שחיטה היא שעתא דה ירח הוא
למח לא בלעה עד דחימה ולא אמרין אגב דוחקא דסכינא בלעה וכיון
שכן כגון גמור שכתף כסכין של כותים אם קנה הסכין מתחלה אינו
נריך אפילו הדחה ואם לא קנחו בדחה מיהא סגי בדבר קשה ובדבר
לא כשי נרירא לבי פסקי וכמו שכתבתי למעלה והדחה שאמרו היינו
שפסוק והדחה גדולה עד שיתברר לו באומד הדעת סדר האיסור ממנו .

ולדברי רש"י שמתקן בין בליעת סכין שהוא קשה לכליית סימנן
שהן רכין אינן דאיה ואפסר דלמח דאמר קולף אפילו כגון גמור
אמרין דאגב דוחקא דסכינא בלעה . ורמיא דלכר פסק הלכה פסק
בריא"ז ו' כדכה דאמר מדיח ולא מוסר דבית השחיטה כגון דהא
אמרין כפרק כל הכשר (דף ק"ח) סכין ששחט בה אסור לאכול בה
רוחא ומדאמרין אסור סתם משמע עד שיכשרנו הכשר גדול כהכשרו
של כלי שבלע כרותחין דכבותה נמי אמרין סתם קשרה שמתח בה
כשר אסור לאכול בה רוחא שמואל לטעמיה דאמר מליח הרי קוא
כרותח' אמתא דכל היכא דאימתר אסור סתם מוסר שהיא רוחא הוא
הילכך מדאמרין שמתח סכין ששחט בה אסור לאכול בה רוחא שעת
מינה דבית השחיטה רוחא אלא דהא קיימת לן מדיח מוסר דאידי
דטרידי סימנן לאפוקי דמח לא כלש . ורמיא דלכר דהכי קיימת לן

דחא חיספיק בהדאי כמתח בסכין ששחט בה טריפה דהילכך אפילו
כגון וכדמי דעמא לאו מוסר דבית השחיטה כגון דהא בסכין ששחט
בה קיימת לן דאסור לאכול בה רוחא אלא ודאי שיקר שמתח מוסר
דאידי דטרידי סימנן לאפוקי דמח לא כלש הילכך השוחט בסכין של
כותים כהדחה סגי לה וכן פסק הרמב"ם ו' כפרק ח' מהלכות מאכלות
אסורות : גזרת' שמתח וחתוך חלבים ואחר כך כשר . כלומר
וגריך שפסוק גדול יותר מפדי הדחתו מחמת דמו ושמו יסבח מלפספק
היטב : לא לסמוך חריש כפלי עלויה כשרא . פי' בתום דדוקא
בעוד שהם חיים הוא דאסור אבל לאחר שנגטנו מותר ומקרא מלא דבר
הכבוד וישימו את החלבים על החוות :

דף ע"א והתיר

רבי בית שאן על ידו . פי' רש"י ו' דקסבר
הוא דבית שאן לאו מח' היא הילכך ירק
ביון דמעשר דיריה בארץ גופה דרבנן הוא בחובה לארץ אינו מתעשר כלל
וכי' משמע כחמ' ע"ה פ' ר' ישמעאל (דף ע"ב) דגרסינן התם ריש
לקי' אול לבגרה חובנו דאכלי פירי דלא מעשרן אשר להו אתא לקמי' דר'
ווחתן א"ל אדמקטורך ערך זיל הדר בלר לאו היי' כגרה אמתא מעשר
פירות דרבנן אינו נוטע בחובה לארץ וא"ת דכפ' כיוצא בברייתא (דף א'
משמע דמעשר ירק נוטע בחובה לארץ דמניא התם ד' אליעזר אומר ללך
מתעשר תמרות ואביבות וקפריסין ור' ע' אומר אינו מתעשר אלא האביבות
בלבד וא"ר יהודה ללך של ערלה וזרק את האביבות ונטל את הקפריסין
ופרכין ולימא הלכה כר' עקיבא ומשני לי אחר הלכה כר' ע' הוא אמר
אפילו בא"י קמ' כ' בחובה לארץ דכל המיקל בארץ הלכה כמותו כח' .

ואמר הכי ה"א הני מילי ירק סכאן גופה דרבנן אבל ערלה דבארץ
גופה דאורייתא לא קתמנה לן אמתא דמעשר ירק טובה אפילו בחובה
לארץ . ויש לומר מקומות מקומות יש אשוחן מקומות הדגולים עם ארץ
וישראל דשכיחי שירתא חייבין במעשר ירק אבל מקומות שאין רגילין
עמיה אף על פי שהן קרובים לארץ פטורים והכי מוכח במס' ידים :

ברובתין

של נדיקים אין הקדוש ברוך הוא מביא תקלה על ידם .
ואם תאמר והרי רבי ישמעאל מגדולי ישראל היה וקרא והיה כדליתא
כפרק קמח דשבת ופחשכת תבות' נמי אמר לן ד' משחטן בן שטח ליהודה
בן טבאי ארצה כמתחם אם לא שפכת דם נקי יהודה ליהודה בן טבאי
ובימות נמי אמרין גבי ד' אליעזר וקריע ספר תורה כמתחן קריעו
ב"ד אלא נקרעה ספר פורה כמתחן והיה עם וכן אחד ואחר להם תורה

קבלו מתן . והכי מוכח בירושלמי דע"ה דגרסינן התם כותאי דקסרין בשו
מר' אבחי אבחיכו היו מסתפקין משלנו ואת' חפני חזי אית' חתם מסתפקין
משלנו אחר להם אבחיכים לא קלקלו מעשייהם אמת' קלקלתם מעשיכם :
דגזרת' לשכלתו עיסה לאפות וקדרה לכלל אינו חוסס לשאר ותגין
שבה לא משום מעשר ולא משום שביעית . פי' רש"י ו' שכתבו אמת עם
הארץ . משום דגזרת' דעם הארץ חסוד על השביע' וה"כ משמע מדתקן
צפ"ג מתעב דמחי ומייתי לה במס' גיטין כל הכיזקין (דף ס"ג) המולי'
חטין לטוחן כותאי או לטוחן ע"ה הרי אלו בחוקתן למעשר ולשביע' וק"ש'
מדתקן ומייתי לה כמתוך הכותב לחמותו מעשר את שהוא נתן לה ואת
שהוא נוטל ממנה משמע דעל המעשר כלל' נחשדו אבל לא על השביעית
דח"כ כי עשר להו מחי הוי אבחי ליחוס אמת' פירות שביעית הם . תרנו
כשם דכינו שמואל ו' דכל שהוא קרוב לשביעית כגון שניה ולישית
חוששין לשביעית וכל שהוא רחוק משביע' כגון רביעית חמשת' ששית אין
חוששין להם משום שביעית וכענין ששנו כפרק ב' דתשעה באדר
פירוק שניה שרבו על שביעית ואל ששית על של שביעית הולכין אחר הרוב
להקל :

דף ע"א חושש

לשאר ותגין שבה משום שביעית ומשום
מעשר . וא"ת דהכא משמע דמתקן חייבין
במעשר וא"כ שומאח אולכין נמי משומאח דמתן כמס' דה כל שהוא חייב
במעשר הטוחן שומאח אולכין . וזו כפ' העור והרובע פתן הקיפה והלל
אגטרופן לטוחן שומאח אולכין . ופי' רב פפא תגין וליכשרו הוא
דמיטרו אכל לטחויי כחאי נפשיה לא וא"כ היחך חייכים במעשר .
תרנו כתוספות דהכא לכדדיון קמי' שאור משום שביעית ומשום מעשר
ותגין משום שביעית . אי גמי ו' שלא כל מיני תגין סוין ט"ס מתן
שמתמאין שומאח אולכין כגון אותן שראויין לאכול בפני ענתן ככלל ואותן
ז"ס מהם שאינן מתמאין והם אותם שאינם ראויים לאכול בפני ענתן לא
סגן עשוין להטיעם כפולח ומלח וזגביל :

ע"ב השתא

מגזל גזלה . פי' רש"י ו' משל בעלה . ולא
מחזור שהשאה יכול לתת משל בעלה דבר מועט
ואינו גזל וכדאמרין בסוף ב"ק (דף ק"ח) גזליה לדיקא מקבלין מן הכופים
דבר מועט אבל לא דבר מרובה . וכי תימא התם כנכחי דקדק דוקא
זהא תניא ענה כחוספתא בן שיהי אכול משל אביו וכן עבד שיהי אכול
משל רבו קונה ונתן פרוסה לבנו ולבתו ולעבדו של אהבו וזינו חושש
משום גזלה של בעל הבית שיהי ח' . לפיכך כדחה כפי' ר"ח ו' שפי'
דמבוסה זו של אמת חבר היא ואשם עם הארץ היא שומחה וקאמר ת"ק
דכותן שאשת ע"ה מחוקת עמיה בטומאה יכולה היא אשת חבר לטחון
פמה מפני שגזרת' היא תליעט בתבוסה אבל כמותן שהיא מחוקת עמיה
כטורה לא טחון עמה שמת' גנב פירות ותמאיהם וכו' שויבו
רבנן . ור' שמעון דאמר טעמיה מפני שחכמה אשת עם הארץ אחר
שחוק' עמיה כטורה נותנה לה ואוכלת והא ודאי גזל הא בידה שנותנת
מאשת חבר וכן פי' בתוספות . ולשון הירושלמי מוכיח כפי' זה דקמי'
במסכת תרומות אבל כמותן שהיא טורה לא טחון עמה נופטי שמחוקת
עמיה כטורה ממנה :

רבי בית שאן על ידו . פי' רש"י ו' דקסבר
הוא דבית שאן לאו מח' היא הילכך ירק
ביון דמעשר דיריה בארץ גופה דרבנן הוא בחובה לארץ אינו מתעשר כלל
וכי' משמע כחמ' ע"ה פ' ר' ישמעאל (דף ע"ב) דגרסינן התם ריש
לקי' אול לבגרה חובנו דאכלי פירי דלא מעשרן אשר להו אתא לקמי' דר'
ווחתן א"ל אדמקטורך ערך זיל הדר בלר לאו היי' כגרה אמתא מעשר
פירות דרבנן אינו נוטע בחובה לארץ וא"ת דכפ' כיוצא בברייתא (דף א'
משמע דמעשר ירק נוטע בחובה לארץ דמניא התם ד' אליעזר אומר ללך
מתעשר תמרות ואביבות וקפריסין ור' ע' אומר אינו מתעשר אלא האביבות
בלבד וא"ר יהודה ללך של ערלה וזרק את האביבות ונטל את הקפריסין
ופרכין ולימא הלכה כר' עקיבא ומשני לי אחר הלכה כר' ע' הוא אמר
אפילו בא"י קמ' כ' בחובה לארץ דכל המיקל בארץ הלכה כמותו כח' .
ואמר הכי ה"א הני מילי ירק סכאן גופה דרבנן אבל ערלה דבארץ
גופה דאורייתא לא קתמנה לן אמתא דמעשר ירק טובה אפילו בחובה
לארץ . ויש לומר מקומות מקומות יש אשוחן מקומות הדגולים עם ארץ
וישראל דשכיחי שירתא חייבין במעשר ירק אבל מקומות שאין רגילין
עמיה אף על פי שהן קרובים לארץ פטורים והכי מוכח במס' ידים :

חרושי חולין להרין ז"ל פרק הכל שוחטין צו

עמא נפלה ונטמאת . תירך ר"ת ז"ל דלגבי כלים הוא דגודו רבנן לחוס
לאדם טמא וכדאמרין פ"ק דשבת (דף ט"ו ע"ב) על ססה ספקות אורחין
את התרומה וקח חטב ספק כלים במלואים אבל באוכלין המלאהן לא
גזרו . ואפשר דטעמא דמילתא דמתוך סמין לאוכלין טהרה במקוה לא
דלו לגזור עליהן ולהספידן לגמרי מה סמין כן בכלים ואפי"ע טיס כלים
סמין להס טהרה במקוה דהיינו כלי חרס לא רבו להלק בכלים ;
דף י"א ע"א ע"א ודאי שוגג עור ספק פוגם ספק אינו פוגם .
ק"ל דהא האי טעמא לא סגי בסוף סוגין דהא
האיכא א"כ דרב חסדא תמאי דבעט דמפרקת דקמייתא אפנים דילת'
בעט דמפרקת דבתייתא אפנים והכא ליכא לחומר דבעט דמפרקת
דבתייתא ודאי פנים וקמייתא ספק פנים וספק לא פנים . ודאי
במס' שכתבו דקדוב לודאי הוא דבעט דמפרקת דבתייתא ודאי אפני'
לפי שדראשונות מוזר וזכירי שלא ירחוק הסבין במפרק' ככה לפי' שעדיין
לרין לשחוט האחרות אבל באחרונה לא חייס . וזה דוחק ועוד דלרין
לשחוט המטע כן דהא אמרין מכדי למיתליא תליא וכו' . לפיכך כ"ל דהכי
סידור' דשפתין דמפיקרא סכרי דטעמיה דרב חסדא תמוס דכיון ששברי
בה עמדות כי תמלח פגומה לאו ריעותא הוא כלל דעלס ודאי פוגם .
ומותיבין עלה מטבל ועלס דלמרי' דאפי"ע שנתפסק באותו המין כל היום
כולו דהיינו דומיא דסבר בה עמ' אפי"ע כי נמלא עלי' דבר חונק ריעות'
מיקרי דמ' אמרין דלא עלתה לו טבילה וכו' נימא הכי ומפרקין דלרין
לפי כן מר ריעותא מיקרי' אלא מיהו כיון דאפי"ע דסבין איירעמי' אפשר
בהמה לא איירעמי' וכמו שגפרס בסמוך כס' דמסוס ריעותא דסבין לא
מחוקין ריעותא כבה' והאי הוא עיקר טעמי' דרב חסדא והיינו דלמרי'
בסמוך ומאי טעם התם חתילוד ריעותא כבהמה הכא סבין איירעמי' כה'
לא איירעמי' ולא מדכרין עמ' דאי פנים כלל . וכו' אי שביקין טעמא
דענט ודאי פוגם הוא לן למיתור אלא ודאי היינו טעמא דרב חסדא מסוס
דסבין איירעמי' כבהמה לא איירעמי' היינו טעמא דלא אמר הכי מסוס
דנשי דודאי הררי' תמאי דס' מעיקרא דליכא ריעותא כסבין ועיקר
טעמיה דרב חסדא פגומה דנשי סבין איירעמי' כבהמה לא איירעמי' אפי'
מספקא ליה לתלמודא דלית רב חסדא מספיעי נמי מטעמא קמא דטפי
איכא למיתלי' ריעותא בעלס מעבור דבהכי שקלי' וטרי' בסוף סוגין
וכמו שאפרס כס' דמ' לא קלמ' אלא . והיינו דלמרי' בסמוך לא
כרב חסדא ולבר דקמייתא דס' רב חסדא לא סמין אטעמיה דסבין
איירעמי' בלחוד דאי הכי הוה מכשר לכולה אלא רב חסדא בעי נמי סיקא
דכרב נוטה יותר שגפנס הסבין במקום שאינו פוסל בשחיטה דהיינו ע"ס
דמפרקת מעבור ומ' אמרין לא כרב חסדא ולבר דקמייתא . ודחין
לה לך כפרה ואמרין מכדי תמלא תלין בלומר שאפילו אם תאמר כן
אי אפשר לך לומר דליכא ריעותא כסבין וכדאוכיבין לעיל מטבל ועלס
ובין דמאי דשרי רב חסדא היינו מסוס רכיון דסבין איירעמי' כבהמה לא
איירעמי' תלין לקולא אפילו כסדכר שקול אית לן למיתלי' ולמית' דבעט
דמפרקת דבתייתא אפנים . ככ"ל : טבל ועלס ונמלא עליו
דבר חונק . ואפי"ע תמאי קורא וכו' ודאי על כרחין בשלא היתה חפיסה
סמוך לטביל' שאלם היתה חפיסה סמוך לטבילה עלתה לו טביל' וכדגריס'
כפ' מניקות אמר רבא טבילה ועלס ונמלא עליה דבר חונק אם סמוך
לחפיסה טבילה אינה נריכה לחוף ולטבול וכיון שכן מאי קא מקשי מיניה
לרב חסדא דמרי' ולבר דקמייתא דס' רב חסדא לא שחיטה . וכו' דכסבין נמי אין
בדיקתו סמוך לשחיטה תמס דהא איכא עור שהוא מספיק כנתיים ;
סבין איירעמי' . כבהמה לא איירעמי' . ואפי"ע חקשי ליה מדתנן מקום
שמגדיר ונמלא חסר כל שהיה טעמו על גביו למפרע בין ברשות חיובי
בין ברשות הרבים למחות מסוס דלמרי' העמד דבר על חוקתו .
ואמאי לימא מקוה איירעמי' גברא לא איירעמי' . יש לומר לא דמי
דהכא היינו טעמא דלמרי' סבין איירעמי' כבהמה לא איירעמי' לפי
שאפרס שאף על פי שהיה סבין פגום כשעת שחיטה לא נפסלה כבהמה ו'
דלפטר דלא נבעה פגימה כסימין או לא קרעה כן במקום הפוסל שיע'
הפוסל יליכך לא אלימא ריעותא דסבין ומיפסלה לבהמה אבל במקוה
כיון דמקוה איירעמי' על פרחין גברא נמי איירעמי' שאי אפשר שיהיה
מקוה חסר ושעלס לו טבילה : ר"א לתווי' ספק שהיה ספק דרס'
פירש היינו רבותא דאף על פי דשהיה ודררסה לא מנכרה כתיקא סימין
אפי"ע חסור . אי נמי לומר דאפילו ספק דתלו בנעשה השוחט אין עליו
אומו להקל ולומר ודאי כדרכו שחט ;
ע"ב ע"ד אחד נאמן באיסורין . פירש רש"י ז"ל דכל אח' ומ'
האינוני פורה כדכתיב ושחט את בן הבקר ואכלו בני
הארץ ולא חוקיתו לעתיד עדים כדבר . ודרסין בירושלמי במסכת
כלאים שחט ארץ אחת אומר כן אין לך אדם מתאכשן אלא הכירו ואיכא
שאין לחמר דלמית לן מכתבי' נבי אשה וספרה לה לעלמה אלתא עד א'
נאמן באיסורין וקל ודומה מאשס . ובפרק המדור נמי אמרין גבי הא

דמין ומאכליתו שאינו מועד היכי דמי אי דידע כפרוש ואי ללא ידע
מלא דיע כלומר כסמוך עליה אלתא ואפילו אשה נאמנת באיסורין .
ועבד נמי נאמן מדגריסין כפרה האשה רבה (דף ט"ו ע"ב) עלה דמתייתא
דמין החוקי לסיח משילין עד מפי עד מפי אשה מפי עבד מפי שפחה
אלתא עד אחד נאמן מכלל' ואמרין מרי דהוה אחיכה ספק חלב ספק
שומן ואתא עד אחד ואמר כריא לי דשומן הוא דמתייתא אלתא כי כיכי
עד אחד נאמן באיסורין אשה ועבד נמי נאמנין . ואף על גב דבההיא
סוגיא דחי' כי בעל למגמר מטבל הקדש וקונמות ואמרין היכי דמי אי
דידיה מסוס דכידו לחקן דאלתא אין עד אחד שאמן באיסורין אלא היכא
דבירוד לחקן היינו לומר דאי תמסס לא איירעמי' אבל קוטסא דמילתא
עד אחד נאמן באיסורין אף על גב דלחמין איכא . ואין בירוד לחקן
(דף ט"ו ע"ב) אמרין נאמן באיסורין על ביצור חמץ ואפילו גבי ספירס
ואפילו קטנים ואוקים בדאמרן אכן בדקנאה וכויון כה אטו אמריה
דהיי מרי ממסא אית סו' ואמרין כיון דבדיקת חמץ מדכרב היומנייה
רבין בדרכין אלתא דבדאורייתא אין נאמנין . יש לומר דהיינו דוקא
בבדיקת חמץ בלתי סוף' כדך טורח גדול וחספוס ואפילו גבי ספירס
ולחודין אלו היה מדאורייתא לא סמכין עליהו שיינו מוססין מתוך
עללות וקילו בבדיקה דמורו ואמרו הכא לא שכיח חמץ ואינו כדך
בדיקה . והכי איתא בירושלמי דגריסין תסר' ירימיה בסר' ד' וגימא
לית אן גביס נפיש אן עלמין נאמנות גדול וחספוס ואפילו גבי ספירס
נאמנות ואין כדך לומר בבדיקת חמץ ואין ראו לומר ואפילו גבי
ומגדר מפי סקן עללות אן בבדיקת כל שהיא בלומר ולפיכך הוכרך לומר
ואפילו נשים דמתייתא כיון דבדיקת חמץ מדכרב . ואף על פי שלמי
זה הירושלמי משמע דדוקא בנשים הוא דלמרי' כוונתו דלמרי' טעמא דמפני
סקן עללות אבל בעבדים לא דמרי' אין נאמנין בדאורייתא כיון שפירס'
כן גבי נשים ולא אמרו גבי עבדים ע"כ אלו נריכס לומר שאמרו כן
בנשים וכו' בעבדים דהא כסוגיא דפרק האשה רבה מוכח דבעבדים
נמי נאמנין בדאורייתא וכדכתיבנא . והכא נמי מוכח הא דתנן ומתייתא
לה בריס פירקן כל הסבולין שחטו שחיטתן כשרה שחטו כשרה
גוריס ונכסיס ובעבדים ומדלא קמני בהו' אחרים עומדים על גביהן
ורואין אותן שטע מינה דאפילו בינן לבין עמין שחיטתן כשרה ואפילו
לכתחלה נמי שחטו דתמס דלמרי' נמי ומסוס דעבד כיון שחטין
לא ומתוך ה"ה דאפילו לכתחילה נמי ומסוס דעבד כיון שחטין
לכתחלה לא דגורין שחט יגע ככשר תניא שחטו ולא מתוך דמסוס
נשים ובעבדים נמי קמני דיעבד ושטע מינה דלמרי' ועבד נמי נאמנין אן
באיסורין בעד אחד ואפילו בשל תורה . וכן כפס הרמב"ם ז"ל בפרק
ד' מהלכות טהרה ואפילו נשים ובעבדים אם הם היו מותרין ארי אלו
שוחטין לכתחלה ואם תאמר מדתנן בפרק כיבוד מעבדין (דף ט"ו ע"ב) אפילו
עבד ואפילו שפחה נאמנין לומר עד כאן תמוס שבת שלא תמרו חכמים
דבר להמיר אלא להקל בלומר דתחומין דרבנן משמע הא בשל תורה
אין נאמנין . תירך הרמב"ם ז"ל דהיה מתניין חריש קיימא דתנן
רבה אחד ומייט אחד שומעין למרבה וקמני עליה אפילו עבד ואפילו
שפחה נאמנין לומר ע"כ תמוס שבת בלומר שאף על פי שמייט אחד
והן מרבין שומעין להם ומ' איכטרך לטעמא שלא אמרו חכמים דבר
להמיר אלא להקל הא כל היכא שכן מעדיין ואין אחר חולק עליהם
שומעין אפילו בדאורייתא : תניא דלא כרב אחא בר יעקב . ש'
רש"י ז"ל מדקמני שאם הלך לבית והסגיר שהסגרו מוסגר . והקסא
הרמב"ם ז"ל דמי שהיה ליכא לסקווי' לרב אחא דהא רב אחא ודאי מודס
דמוקטין מילתא אחוקה אלא למאי דאמר רבי יוחנן דמהסגר נפיק לן
פליג ואכתי מני רב אחא למימר הכי דאף על גב דתנא קמא מני מנין
שאם הלך לביתו והסגיר שהסגרו מוסגר היינו מסוס דקיס ל' דמוקטין
מילתא אחוקה הוא דמלכך נמי הלך לביתו והסגיר ולא מהכרחא דקרא'
דרכיוא דהסגיר את הבית מכל מקום אפשר דלרכיוא דעמד כבוד הכי'
והסגיר לחודים הוא דלתא ואכתי מני רב אחא למימר דמהסגר לא
כפיק לן . לפיכך פירש הרמב"ם ז"ל דמדלגטרידך א פתח הבית למעוטי
שלא יעמוד ברחוק מקום דסגיר הוא דמקטין אהרב אחא בר יעקב
דאלתא מתפתח היה יוכל להסגיר אפילו ברחוק מקום מסוס דלמרי' כן
אוקי מילתא אחוקה . ולא ידעתי מה הוועיל בתקנתו דלמיתו מני
דלא כרב אחא בר יעקב דאדרבה רב אחא בר יעקב ספיר קאמר דמיוניא
הכסן ליכא למיגמר מסוס דדילמא עד דנפיק ואתי בגר ליה שיעורא
דהא איכא לחוקמי' כפיגא דרך חורווי' והכא מיימורא דאל פתח הבית
הוא דנפיק לן דלמרי' אוקי מילתא אחוקה . וכי תמא מכל מקום
מניא דלא כותבי' דהא מכל מקום מהסגר נפיק לן אס כן אפרושו סל
רש"י ז"ל ויכולו לומר דכיון דמתייקרא מועט קרא שלא ילך לחוף כסו'
ויסגיר ועמי' תפתח התקין ויסגיר ובתרי הכי קמ' והסגיר את הכי' ה"פ

חרושי חורין להרין זר פרק הכר שוחטין

מחשבו דכל חמילימיעיט מטיקרא ואמר דלכתחיל לא מכסר כדבעד דאמאי
 מוקי רוביא טפי לעמוד בתוך הכית . מלכך לבימוי והסגיר הילכך חף
 לפי רש"י וז"ל סגיר ילפינן מהסגר דמוקיעין מילתא אחוקא . אל דאמאי
 ליכא למימר ת"ה מניא דלא כרב אחא דהא ת"ה מניא ספיר פריך אמאי
 דאמר ר' יונתן . לפיכך נראה לי כפי' של שמועה זו דר' יונתן ורש"י
 בזה שקלי וטרו דר' יונתן ס"ל דנתי דודאי יניאה דרך אחריו שמה יניא
 וכדמוכח בכתב גדול ביום הכפורים היינו נומר דייניא דרך אחריו כתי
 יניאה מיקרי וא"ה אם אימא דייניא דבית המטבג לא משכחת לה אלא
 דרך אחריו הכיאי יניאה לחוד לא הוא קרי ליה רחמנא יניאה דכ"ג
 ביום הכפורים נתי דמטוב כבוד שביניה היה יניא דרך כניסתו אפי"ה חי
 ביום כמורחיה לא פסל אבל הכא חי לא משכחת לה אלא דרך אחריו
 בלחוד הכיאי יניאה לחוד לא הוא קרי ליה רחמנא יניאה . ואשכחן אמאי
 דהאי לינשא כפי' דקידושין (דף י"ג) דהא דייב לא חי קרי אחר ולאו
 למיחרת דלימא . בכלל אחר דהא אמרינן בכתובות דייב כמי בלחוד דמי
 לא נומר דייב לחוד לא הוא קרי ליה רחמנא אחר . זר אחא בר יעקב
 ז"ל דבין דייניא דרך אחריו בכלל יניאה חי בסקיה לקרא דחיאי דחיק
 ומוקי אנפשיה כפי' האי גונא ואמרינן מניא דלא כרש"י וינא הכהן מן
 הכית וכול ילך לתוך ביתו ויסגיר והוא ס"ל דהכי פירושו דבין דרחמנא
 לא חייה דלימא כפי' ליה שיעורא דהא וינא אחר ובאורחיה משמע ח"כ
 סוף לתוך ביתו מני סמיך אחוקא דהיינו דלא כר"א בר יעקב דאם חייתא דלאו
 לן דמוקיעין מילתא אחוקא דהיינו דלא כר"א בר יעקב דאם חייתא דלאו
 מהכא נפיק לן אלא מעלתא הכי קאמר דמוינא משמע אפילו הוה לתוך
 ביתו דליכא למשיר הכי אלא מהכא דוכתא דמרינן דאוקי מילתא
 אחוקא . ועוד דליכא למימר דכי סמיכין אחוקא דוקא היכא דלאו חפשה
 אבל באפסר לא דא"ע דלקמן מסקינן דברוכא לא סגי לן בין אפסר בין
 לא אפסר דלמא בחוקא סגי לן דהא ק"ל רובא אחוקא הובא עדיק ואיכו
 קאמר דמוינא הכהן מן הכית שמעינן דסמיכין אחוקא הייכא דאפסר
 אלא ודאי היינו טעמא מאס דייניא דרך אחריו לא שמה יניאה והיינו
 דלא כר"א בר יעקב . ור"א כ"ה מהדר דלאו במסמך אחוקא כלל מיידי
 אלא בכגון דקיימא דרא דגברי דכ"ג ספיר חיכא למשיר מניא הכהן
 מן הכית . ככ"ג :

מחשבו דכל חמילימיעיט מטיקרא ואמר דלכתחיל לא מכסר כדבעד דאמאי
 מוקי רוביא טפי לעמוד בתוך הכית . מלכך לבימוי והסגיר הילכך חף
 לפי רש"י וז"ל סגיר ילפינן מהסגר דמוקיעין מילתא אחוקא . אל דאמאי
 ליכא למימר ת"ה מניא דלא כרב אחא דהא ת"ה מניא ספיר פריך אמאי
 דאמר ר' יונתן . לפיכך נראה לי כפי' של שמועה זו דר' יונתן ורש"י
 בזה שקלי וטרו דר' יונתן ס"ל דנתי דודאי יניאה דרך אחריו שמה יניא
 וכדמוכח בכתב גדול ביום הכפורים היינו נומר דייניא דרך אחריו כתי
 יניאה מיקרי וא"ה אם אימא דייניא דבית המטבג לא משכחת לה אלא
 דרך אחריו הכיאי יניאה לחוד לא הוא קרי ליה רחמנא יניאה דכ"ג
 ביום הכפורים נתי דמטוב כבוד שביניה היה יניא דרך כניסתו אפי"ה חי
 ביום כמורחיה לא פסל אבל הכא חי לא משכחת לה אלא דרך אחריו
 בלחוד הכיאי יניאה לחוד לא הוא קרי ליה רחמנא יניאה . ואשכחן אמאי
 דהאי לינשא כפי' דקידושין (דף י"ג) דהא דייב לא חי קרי אחר ולאו
 למיחרת דלימא . בכלל אחר דהא אמרינן בכתובות דייב כמי בלחוד דמי
 לא נומר דייב לחוד לא הוא קרי ליה רחמנא אחר . זר אחא בר יעקב
 ז"ל דבין דייניא דרך אחריו בכלל יניאה חי בסקיה לקרא דחיאי דחיק
 ומוקי אנפשיה כפי' האי גונא ואמרינן מניא דלא כרש"י וינא הכהן מן
 הכית וכול ילך לתוך ביתו ויסגיר והוא ס"ל דהכי פירושו דבין דרחמנא
 לא חייה דלימא כפי' ליה שיעורא דהא וינא אחר ובאורחיה משמע ח"כ
 סוף לתוך ביתו מני סמיך אחוקא דהיינו דלא כר"א בר יעקב דאם חייתא דלאו
 לן דמוקיעין מילתא אחוקא דהיינו דלא כר"א בר יעקב דאם חייתא דלאו
 מהכא נפיק לן אלא מעלתא הכי קאמר דמוינא משמע אפילו הוה לתוך
 ביתו דליכא למשיר הכי אלא מהכא דוכתא דמרינן דאוקי מילתא
 אחוקא . ועוד דליכא למימר דכי סמיכין אחוקא דוקא היכא דלאו חפשה
 אבל באפסר לא דא"ע דלקמן מסקינן דברוכא לא סגי לן בין אפסר בין
 לא אפסר דלמא בחוקא סגי לן דהא ק"ל רובא אחוקא הובא עדיק ואיכו
 קאמר דמוינא הכהן מן הכית שמעינן דסמיכין אחוקא הייכא דאפסר
 אלא ודאי היינו טעמא מאס דייניא דרך אחריו לא שמה יניאה והיינו
 דלא כר"א בר יעקב . ור"א כ"ה מהדר דלאו במסמך אחוקא כלל מיידי
 אלא בכגון דקיימא דרא דגברי דכ"ג ספיר חיכא למשיר מניא הכהן
 מן הכית . ככ"ג :

דף י"א ע"א מנא

הא מילתא דאמרינן רבין ז"ל בשר רובא . פי'
 רש"י ז"ל דאדרי דאורי' במנא הא מילתא
 דחוקא נקט נתי הא . וז"ל דחאי דאמרינן מנא הא מילתא דאמרינן רבין
 אוקי מילתא אחוקא ומנא הא מילתא דאמרינן רבין ז"ל בשר רובא תרווייהו
 אמילתא . דרב הונא קיימא דאמר לשל ביהמה כחיה בחוקא איסור עומד
 פד סידע לך במה נחשתי . והיינו משום דמוקיעין לה אחוקא קויעיתא
 והדר אחר נחשתי בחוקא היתר עומד עד סידע לך במה נטרפה והיינו
 משום דלזינן בשר רובא רוב בהמות אינן טרפות ומאס חוקא ליכא
 לאפסרה המגלן שלא היטה טרפה מבטן אלא ודאי אע"ג דאמר בחוקא
 היתר משום רובא הוא דקאמר ות"ה אמרינן מנא הא מילתא דאמרינן רבין
 ז"ל בשר רובא דהיינו סיפא דמילתא ודון הוא דכי אמרינן כי קא מיכיש
 לן רובא דלימיה קמן . כגון קטן וקטנה דבין הוא דהוא לן למימר כגון
 סיפא דמילתא דרב הונא . אלא משום דרב הונא לא מסבירא קאמר לה
 דמתנינן הוא בקטן וקטנה מתמכתינן לה אמתניא ות"ה חתי ספיר מאי
 דאמרינן לקמן רב חתי אחר אמאי מחשיטה עתה כלומר דעליה סקלי'
 וטרי' דאסיפא דמילתא דרב הונא דאמר נחשתי בחוקא היתר עומדת
 קיימינן : אבל היכא דלייק ליה לן בה . וז"ל אמאי לא ליפין
 סתמירין ומוספין דדחי שבת ולא חייסין שמה ומנא טרפה ומנא חלל
 שבת שלא לגורד . וז"ל דאי ויניא לא איריא דדילת' כי אחר רחמנא דמלכות
 קרבן מדה שבת אפילו על הספק כי היכי דדחיליה פקוח נפש .

ע"ב והתנן

לא היו מגיע למחלית ההר עד שנכנסה ארבעים
 ארבעים . פי' ומדאורייתא הוא דנפיק לן מדכתי'
 על ארץ גזרה כעין נוק סיפא אפסר טיעשה בו ארבעים ארבעים . דאי לא
 פנימא הכי מאי והתנן דהא אנו מדאורייתא הוא דבעינן מנלן :
 דילמא יך דאסידו ביה טריפה הוא . וז"ל ולימא ליה דילמא חשה
 ליה מריסר ורחי שמה ואי מליית טריטין אותו מספק חף ע"פ שאפסר
 שטכסין נולדו בו סימני טרפ' ואי חיה קטלינן להו ואע"פ שגמלתא תעשה
 את דייב מיידי דהוא דמשהין אותו עד הרגל לקיים כהן והגשאים ישמשו
 ויראו . וז"ל אה"כ ומיאו תפסוט למ"ד טרפה חיה ויתר מ"כ חדש דודאי
 אפילו למ"ד חיה עדים וזמנין שהעידו בטרפה לא קטלינן להו דאף ע"כ
 דטריפה חיה סופא למות מחמת אותו חולי ואגבא קטילא הוא מכהיה .
 וכמוספת פלכנו עוד דאם חייתא שאין עדים וזמנין בהרגן לא לאחר י"ב
 חדש אפילו רובא גופיה חיובי נהרג . אלא לאחר י"ב חדש דבעינן לקיומי
 באשר זמנא ואם חייתא חף הם לא ינהרגו אפילו לאחר י"ב חדש דדילמא
 הואו דאסידו ביה נכשע טרפה בסוף י"ב חדש ומנא שלא מלו להרגו
 אלא טרפה : דילמא במקום נקב קא שחט . וז"ל ודילמא

דף י"ב ע"א פתו

פתו כותי . נקט פת כותי משום דתנן בסדר
 דע"פ פת כותי בכשר חזיר כלומר שהחמיר
 בפשו ויתר חפת ש"ה כותים . שפת של כותים במקום שאין בלטר . ישראל
 עממנו עליה והתירוה ופת של כותי אסורה וטעמא דמילתא לפי שחששו
 שמה יטעמו בהם ולפיכך גזרו על פתן שהוא עיקר חיי נפש ויתר משל
 כותים דליכא למיחש בויהי האי דלעטמו בהו . אי נמי פת של כותיים
 אי אפסר לרוב הגבור לעמוד בה כמו שאפסר לעמוד בהם בפת
 כותיים :

ע"ב כותיים

שכחנה לחרך לאו עובדי ע"ה הם . הילכך
 בארץ ישראל חסתיא שיהו עובדי ע"ה אבל אינו
 אדוקין כל כך כפי שיהו מינין : אבל תלמוד השולח כלל לא

חרושי הולין להרין זר פרק הכל שוחטין

צח

מול דמול ופסול דדכותה אחרין כפ' מלות חליטה (דף ק"ט) מ' אסתורא עד ארעא נחית דלי ס' ד' תפסיק פסיק הוה ליה מעל דמעל ורחתא אחר מעל רגלו ולא מעל דמעל . לאו קאיא היא דהתם מ' חסוב סוקא מכל דמעל לפי שהרגל חלוק לעלמו ואסתורא חלוקה לעלמה וכל א' תקוש כיבר אבל הכא כיון שכל פרקי הגזר נראין כאחד הכל נקרא מול עורף וכבר למליקה וכ"ש לחאי דאסיקנא התם אפילו מיתא מספק פסיק כל דכהדי כרעא ככרעא דמי : איבא דאמרי דוקא מחזיר . פירש טעמיה דמ' ד' מחזיר לאו משום דמדמו כז' ד' חייא מליקה לשחיטה דר' ירמיה הוא דסבר הכי דאמר לקמן כ"ש דמוליד ומביא במליקה כשר בלומר משום דס' דככל מירי אית לן לדמויי מליקה לשחיטה אלא במה שחלק ביה הכתוב וכדפי' רש"י ז"ל אבל כז' חייא לא ס' הכי דאדרב' אמרינן מוליד ומביא במליקה פסול . אלא טעמיה דמ' ד' חייבייהו דוקא מחזיר משום דכיון דעיקר מליק' כבימינן היא וזו לא מערר חוקק דרש' ומפרקת וטרף לה מקליה חתיבת סימנין לא משמע ליה דאחר אנטרפה עומד ומולק ומ' ד' אף מחזיר ס' ד' דה"ל דודאי עיקר מליקה כבימינן היא ומ' כי מהדר ספיר דמי מיהו כיון דאחר דחמנא מתולעטו משמע ליה דהקשרה נמנה לו רשות לחתוך דסימנין מאחרי העורף כחיה לר' שרלה וזע"ג דכי לא מהדר טרף לה מקמי חתיבת סימנין לא איכפת לן דדרך הכשרה הוא בכך דמיא לשחיטה דמבי שחיט מיטוט ושט טריפה וקבלו הרובין את משבתו ס' ד' דאי מחזיר פסול דכיון דרחמנ' אחר מולק ערפו כארמי' דוק קאמר לחתוך סדר ומפרק' כרישא : ובס' דברא' כמ' ד' אף מחזיר . הקשו בתוספות דלא ה"ל למיתר מסתברא דהא תיובתא גמורה היא מהמ' ד' ד' מחזיר דוקא . וכ"ל דאפילו ל' ד' מחזיר דוקא כינוי לומר דעיקר מותה בכך לכשתלה ומיהו דדיעב' אפילו לא החזיר בפניה ומ' קאמר מסתברא דזע"ג דלפטר לדחוקי דמהמ' דכלא אהדר אפ' מסתברא דמתני' במליקה כהלכה חייבי :

רף ע"א ופדרב . הוה אמר רב חשי דאמר רב הונא ח"ר חסי הגרים שליש ושחט שני שלשים פסולה . בלומר דקמ' ל' שמו' דכי הכי דפסול בשחיטה פסול כמי במליק' ואיטרי' לאשמועינן שלא תאמר כיון שחלדה ודרסה כמי דפסלו בשחיטה לא פסלי במליקה שאף בהגרמה נאמר כן קמ' ל' דלא דמי דהתם תקוש מליקה הכא לאו תקוש מליקה . ומיהו שהיינו דדאי פסולה במליקה אלא דלא אכשריך ליה לאשמועינן דכיון דמלק חניו פל סימן וזו טרפא לה וזהו א"כ כיון שהשחיטה שחלקת כי קא מלק טרפה קא מלק והרי הוה כאלו נטרפה מעיקרא . טרפ' ד' ז"ל : אין עיקר סימנין לעוף . טעמא דמבשרינן ביה עיקר טפי משאר דברים הפוסלין בשחיטה משום דעיקר לוח' מהלכו שחיטה ממש הוא דתרי גוויי עיקר אי' חד שנעקר' הסימנין שלא בשעת שחיטה או שנעקר' בסנין דרך שחיטתו אבל שהיינו חלדה דרסה הגרמה דבשעת שחיטה בלח' ניגהו מקריין הלכות שחיטה ופסלי בעופות כיון שטעונין שחיטה מיהו ק"ל דבשחיטה יש עיקר וכמה שכתב רש"י ז"ל :

ע"ב ותקשילך . עולת העוף דבעיא שני סימנין וכו' מתם עומ' ומולק . ופי' רש"י ז"ל דהא ודאי עוף כסימן אחד הוא מת' ולמה מעבך שני . וזו"ל וכו' ס' ד' דמסוס דהכשרו כסימן אח' שאם נחנק בו סימן א' אלא כדרך שחיטה היא מת' לחלוד והרי בהמה שסבשרו ברוב שנים ואמרינן לקמן שחט בה שנים או רוב שנים ועדיין היא מפרכת הרי היא כחיה לכל דברים ואמרינן כמי השוחט בהמה שחיה לגברי אינה מטמאה טומאת גבלות עד שמתה או עד שימו' את ראשה וכיון שאינו מטמא מיד אע"פ שהכשרו כסימן אחד מוא קשיא ליה וכו' מתם עומ' ומולק דהא כל שדך הכשרה בכך אע"פ שמתכללת כנתיים לא איכפת לן ונקובת הוסי' וכו' . ז"ל דפ' קרי דסבירא לך דכשרה מפרקת ורוב כשר עמה לאו נכלה היא ומ' עומד אח' כ' ומולק מ' היא כשחנק סימן אח' עמו . ודאי נכלה היא . ואם כן תקשי לך עולת העוף שחנק מפרקת ורוב כשר וסימן אחד היאך עומד ומולק את השני :

רף בא ע"א ואת . השני יעשה עולה כמשפט כמשפט חטאת בהמה . תקרא זה כפרת ויקרא הוא בני שמיעת קול שהוא בעולה ויורד . בעשרות מביא חטאת בהמה ובעניות שני תורים או שני בני יוגה אחד לחטאת וא' לעולה ובני חטאת העוף כפיב ומלק את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל . וכתרום כתיב עולת העוף וכתבי' ביה כמשפט ולתולה מכל הענין . זה גאמר בעולת העוף אל נדבם ומלק את ראשו והקטי' ולא כתיב ביה מול עורף ובדד' . בני כפי' וקריב' ובכלה שמעתין נקטינן מוא דכתיב בעולת נדבם . כלאו כתיב בעולת חובה דכיון דמרוויחו עולה חדא מילתא היא : בש' הוה' אומר בעולת העוף והקריבו חלק הכתוב בין חטאת העוף לפולת עינף : הקשה רש"י ז"ל ל' למה כמשפט חטאת העוף לומר דבעיה מן החילין וכו' וכיון ה'ימיני

לה כר' יוסי בר יהודה והיינו מוגרמתא דמסקא ליה לרב דאלו בטבעת גדולה רב ושמואל דאמרי מרוויחו הלכה כר' יוסי בר יהודה . ואכן השתא כר' יוסי בר יהודה דרוב תורה דמין אגמריה ברוב חללה ומכיון ששחט רוב חללה אס' רבה מגרים דתן ורובו של אחד כמותו ולפיכך השמיט ברי' ז"ל ר' רב ושמואל מן ההלכות שלא הוטרף לפסוק בה הלכה כך כמתב בספר המלחמות :

ע"ב יוסף . כר חייא מב' גמיר . בלומר לא שמעך מרב ושמואל ומה שאין אובלין אותו בתקומו חומרא בעלמא הוא לא ע"פ רב ושמואל . ומ' פרכינן וליה ליה לר' זירא וכו' דכתי' דלא אמרה רב ושמואל אפילו הכי הוה לו לנהוג חומרי תקוש טיילא מס' : כיון דתן כיופינן להו . משמע הכא דכתי' בכל כפופין לכני ארץ ישראל ואלו כפי' דסנהדרין (דף ס"ג) . ענין דיון הטוטל דרש' כז' שחט טעה יחא טעור מלסלם משמע איכפא דאמרי' התם מהכא להפס מהני מהתם הכא מחי . ואומר ר"מ ז"ל דלענין איסור והיפך בני ארץ ישראל עדיפי דהכימו אבל לענין הפקעת מתן ראש גולה עורף כדאמרינן התם דהכא טעט והתם מחוקק ואמרינן כמי לא יומר טעט מיהודה אלו ראשי גלות שבבבל שרודין את העם במלק' ומחוקק מבין רגליו אלו בניו של הל' שגלמדין תורה ברביים ואמרינן בפ"ב דהוריות דקשיא שבראך ישראל איני מביא עטיר מסוס דאיכא בבבל ראש גולה שהוא עטיר מתני' : איבעי' לר' פנע ונגע . בלומר דכי אמרינן טרפה דוקא היכא דפגע ונגע דלא שירינהו לכוני חסי לגד הראש ככ"ג אמר' טרפה או דילתא אפילו פגע ולא נגע ושירינהו לכולהו לגד הראש ואפ' טרפה . ופסיט' דהא מילתא פלוגתא דאמרי' דאמר רב פפא משמיה דרבא שיר בחטי כשר' דהיינו שיר בחטי כולהו והיינו פגע ולא נגע אמא כי אמר רבא לע' טרפה דוקא בטעט ונגע ורב אחא משמיה דאמר טרפה ולרדיה אפילו פגע ולא נגע כמי טרפה ורש"י ז"ל לא כתב כן ולא נתבררו דבריו :

רף ע"א מהלוקת . כשהגרים שליש ושחט שני שלשים דר' יוסי בר יהודה כשהגרים שליש ושחט שני שלשים אהני קנה פגוס . מסתברא דכיון דמחזינן ליה לחני קנה פגוס דלר' יוסי בר יהודה לאו דוקא שחט שני שלשים אלא ה' להגרים שליש ושחט שליש ועוד דהא רב הונא נוטה מספר לקמן להגרים שליש ושחט שליש והגרים שליש וכו' ודאי שהגרמה שסוף אינה מכשירתה אלא שחיטת שליש אהני היא מכשירתה ואם טיחה כמי בשרה וזהו שלא דבדרי רש"י ז"ל שכתב מירי דהוה לחני קנה פגוס ומיהו הכא כמסופת כל שהוא לא סני ליה דלא מלרסה הגרמה לאכשרי שחיטה הוול' ולאו מקום שחיטה הוא ולא נהיר דרב יהודה הגרמה במקום כראוי לשחיטה עבד' לה וכמו שכתוב בס' : ור' ענין טלבו הרמב"ם ז"ל פסק כפ' מהלכות שחיטה כרב יהודה ומשמע דטעמיה שחיטה משוי דר' אחי אחרם קמי' דר' אלעזר ור' אלעזר קמי' דר' יוחנן ולא אפליגו עידי בעילתי' אלא כחאי דמפליג בין שחט במקום נקב לשחט ופגע כנקב משמע דשאר' מרדו ליה .

ואחרי' אמרו דאי מהא לא מברעא דר' יוחנן לאו דקבלה מיהו אלא דכשבי' כחאי דהוה ליה איפטר לשמו' ובשאר' אע"פ דלא ס' כותים מיהו לא הוה אפשר ליה למפרע' ואז"ל דרב הונא מסתברא דעדיפא טפי דרב חסדא ס' כותיה כדאמר לה לעיל אדרבה לומא מר איכפא מחלוקת כשהגרים שליש ושחט שני שלשים דר' יוסי בר יהודה סבר מירי דסוב אהני קנה פגוס אלא כמקום שחיטה משוי ליה והכא כמי אחר ליה לא תהדר כך דל' מ' מספדת ליה לקמייתא אלא כרב הונא ס' ואפ' לא מברעא ליה בספק דאיסורא הילכך נקטינן כחומרי דמרוויחו דלעולם לא תכשרינן פד דאיכ' רוב שחוט כתי' אחת בין בתחלה בין בסוף דככ"ג בין לרב הונא בין לר' יהודה כשרה דהא איכ' ארובה בשחיטה וכו' נפקא השפא כשחיטה קא נפיק וזהו דעת ר"א הלוי ז"ל והרמב"ם ז"ל . אבל הרשב"א ז"ל חמיר עור דכלי' שחט קמא דרב הונא אחר רב אסי ק"ל ולא מוכרינן אלא כשחט שני שלשים והגרים שליש אבל הגרים שליש ושחט שני שלשים פסולה דכי נפיק חיותא בעינא רובא במקום שחיטה וליכא . והבי' ריה' לרבנו מדנקיט סגוי' דגמרא כי האי ליטא דאמרינן פסול לשחיטה פסול למליקה לאיחויי מוא לחתויי שפוי ראשו דקט מראשו ואגרי' ואולי' עד דמטא תתאי' ובדרב הונא אחר רב אסי דאמר הגרים שליש ושחט שני שלשים פסולה :

ע"ב שחט . בתקום נקב מוא . האי מילתא דדאי לא איצטריך ליה למימר דהיינו חני קנה פגוס אלא דנקטה אהני דכתי' למקטע טלה דאמרי' דהיינו שחט ופגע נקב' מוא : גמרא אלא מוא עורף מול עורף כדקמי' טיפא וכל העורף כשר למליקה . בלומר וזו עורף ממש קאמר מוא כל הרי בשוף דשייכא מליקה שיעור מועט הוא ונקט רישא וה"ל לסי' דקמי' וכל הגזר כשר לשחיט' בלומר כל העורף דקמי' היינו כנג' הגזר : מבור' ערפו מול הרואה את העורף . וזו"ל כנג' כל הגזר מנג' שהרי הגזר פרקים פרקים הוא ששוי וזהו ל' למימר דפרק ראשון פסול לעורף ממש קוי מול ואידך הני

חדושי חולין להר"ן ז"ל פרק הכר שוחטין

צט

מחנה שפתי נקרא ד"כ בלא לקיחה נמי לא קדש בעת לקיחה קאמר
 שטח לוקח זה לטובה וזה לחטאת. ולי דברו רש"י ז"ל עיקר דלכל דוכח
 כי החי כוונתו כה"ג מתפרשה דאי לא ככתב רחמנא מעוטא דעשה כיום
 הכפורים ולא מעוטא דלוקח ועשה גבי קנין מק"ו דאיכא למעט בכל חד
 זחד הוא גמרי דגורל דיום הכפורים לאו דוקא וס"ל דקנין לאו דוקא אלא
 תרתייכו בין בשם בין בגורל אבל כתר דכתב רחמנא דעשה כיום
 הכפורי ומעוטא דלוקח ועשה גבי קנין ולפינן דגורל ביה"כ דוקא ולקיא'
 ועשה דקנין דוקא :

דף כה ע"א ומה כל הכלים שאין מטמאין מאוירן • כתב
 רש"י ז"ל כדילין לקמן תוכו של זה ולא תוכו
 של אחר • ואינו נח אכלי דליכא למדרש הכי אלא כי אמרינן דכלי חרס
 אינו מטמא מגבו ולא פסקי מק"ו אבל השתא דבעינן למימר דכלי חרס
 ליטמא מגבו ליכא למדרש הכי אלא ה"ק ומה כל הכלים שאין מטמאין
 מאוירן משום דלא אשכחן דרבי ביה קרא אויר : **אורבועה** תוכו
 כתובי תוכו תוך תוכו תוכו תוכו • פי' רש"י ז"ל דכלל חד וחד הוא
 ליה למכתב תוך • והקסו עליו א"כ לית בהו חד דמופנה לג"ש דכולהו
 אשכחיהו לגופייהו חד לטמא וחד ליטמא וחד תוכו של זה ולא תוכו של
 אחר וחד תוכו ולא תוך תוכו • לכך פי' דתוכו ליטמא ולטמא מופנה
 לגמרי דהוה מני למיפכת כל אדר כי יטמא הילכך תוך לג"ש ווא"ו לטוכו
 של זה ולא תוכו של אחר • ואין זה מחזור אלא דהיטמא למ"ד מופנה מכל
 אחר למדון ואין מטיבין אלא למ"ד למדון ומטיבין וכדאיתא בפ' המפלת
 מני איכא לומר דהא איכא למיפדך מה לטמא שכן מחורה מדתו שמתמא
 אחרים מגבו אלא דדאי לאו ג"ש גמורה היה אלא גילויי מילפת :

דף כה ע"ב לתוכו ולא תוך תוכו ואפילו כלי שטף מלי • ואת' לאפוקי תוך
 תוכו למה לי קרא הא מדינא נפקא שריי חין כלי מטמא מאויר כלי חרס
 ואפילו כלי שטף דהא מטמיה קרא מדכתובי מכל האוכל אשר יאכל דמני'
 בפסחים (דף כ') יכול יהו כל הכלים מטמאין מאויר כלי חרס ת"ל מכל
 האוכל אשר יאכל אוכלין ומשקין מטמא מאויר כלי חרס ואין כל הכלים
 מטמאין מאויר כלי חרס וכיון שאין הכלי מטמא פשיטא שהוא מגיל
 מופני הסומא לפירות שכתבו • י"ל דאפ"ש שהכלי אינו מטמא אי לאו
 פשיטא דתוכו הוא חמינא שהפירות טמאין מ"מ תוך אוירן של חניון הם
 קמ"ל תוכו ולא תוך תוכו • וכי אמרינן ואפילו כלי שטף מגיל ה"ק דלא
 מיעביא חס הפנימי של חרס שאין האוכלין שכתבו כאלו עומדין באויר
 החניון שהרי אף הפנימי כיון שהוא של חרס יש לו תורת אויר אלא אפילו
 הוא כלי שטף שאין לו תורת אויר מגיל זה וזה יותר מחזור משי' רש"י
 ז"ל :

למפרע ולא עוד אלא אפילו היכא שהלוקח שמה התמור והא מוכר שהאי
 להאינא המעות דהא רובן ממתינין ואיכא למסמך אחאי חוקא ואפ"כ
 דלמרינן לקמן בכל מדינא שאין מפרישין עליו ממקום אחר אלא ח"כ
 החמין היינו בדאימי' קמן דאימא למיקם עלה דמילתא אבל בדליתיה
 קמן איכא למסמך ארובא והיינו דקאמר אי שבקיה מכלל דליתיה קמן :
רבא אחר הא מני ר' יוחנן בן טרי הוא • פירש"י ז"ל דלתרוביה
 מילתא דרב נחמן דפרכינן עלה ממתניתין קתני לומר דמתניתין דאזיל
 בתר לקיחה ולית ליה איגלאי מילתא למפרע ר' יוחנן ב"כ הוא דאזיל בתר
 חזיתיה וכי לא החמין חזיתיה מיה ואינו נקח אבל משהחמין חזיתיה אמרנא
 ופירא הוא ורב נחמן דאמר כרבנן דלא אזלינן בתר חזיתיה בקרטוב של
 חלב הילכך הכא נמי כיון דפירא הוא שסופו להחמין אף על גב דהשתא
 חזיתיה מיה קנה מעשר • ואיכא מילן דגרוס ברישא דהך כרייתא שלשת
 לוגין מים שגפול לתוכו קרטוב של יין ומריהן כמראה יין ונפלו לתוכו לא
 פסלוהו • והך גירסא לא כירא דא"כ רבנן נמי ביה חזיתא אזלי וכמו
 שהסקה רש"י ז"ל • אלא ש"ל דרבנן נפסלו את המקוה משום קולא דמים
 שאזינן תרתי בעי שפירא חזיתא אבל ביה חזיתא לחוד לא חזי' מדאמרין
 בפ"ט לא פסלוהו ומ"ה לדירה כל שהחמין בסוף קנה מעט דמפיק' נמי
 פירא הוא אבל ר' יוחנן ב"כ דדאי ביה חזיתא לחודה אזיל אבל מ"מ יותר
 נראה כמו שכתב הוא ז"ל דכין ברישא בין כסיפא שלשת לוגין מים חסר
 קרטוב גרסינן אבל שלש לוגין מים שגפול לתוכו קרטוב יין א"ט ש' שמריהן
 כמראה יין פוסלין את המקוה אליבא דרבנן דלא איכפת להו בחזיתא •
 והשתא מתוקמא ספיר דרב נחמן כרבנן בין ברישא בין כסיפא לאו ביה
 חזיתא אזלי דרישא דקתני חין פוסלין את המקוה משום דלית בהו שפירא
 הוא • והקסא הרמב"ן ז"ל דמתני' לא איכא בדר' יוחנן ב"כ דהא לא
 שמתני' ליה לר' יוחנן ב"כ דאזיל ביה חזיתא אלא במראה שאינו עשוי
 להשתנות אבל במראה שהוא עשוי להשתנות כמתני' לא שמתני' ליה לכך
 פי' דרבא לאפלוגי אדרב נחמן דאוקי מתני' כר' יהודה קא חזי דאינהו
 לא ס"ל דבלא החמין דוקא פליגי כיון דהשתא קתני אלא בין בהחמין בין
 בלא החמין פטרי רבנן ובתרווייהו מחייב ר' יהודה הילכך מתני' דמפליג
 בין החמין ללא החמין לא מתוקמא כחד מטיביו אלא ר' יוחנן ב"כ היא
 ומ"ה לא החמין ואינו עמיד להחמין כדאוקי לה ששיר ממנו ככוס ולא
 החמין חזיתיה מיה פוסל את המקוה וכשהחמין חזיתיה חמרה ולא פסיל :
ופר' יגא דר' אלעזר דאמר הכל מודים שאין מפרישין עליו ממקום אחר
 אלא ח"כ החמין • פי' ר' אלעזר פליג אדר' נחמן קמיישא דאמר בשבהחמין
 מחלוק' ומתני' ר' יהודה היא דר"א סבר דבלא החמין פליגי אבל בהחמין
 אפילו רבנן מחייבי דפירא הוא והיינו דקאמר אלא ח"כ החמין כלומר
 ואפילו רבנן מודו ביה ומתני' דמפליג בין החמין ללא החמין רבנן היא אי
 נמי דאפי' ר' יהודה מודה בה בעי החמין משום דבתפרישין עליו ממקו'
 אחר דמי כמפריש מהפטור על החיוב :

ע"ב מאי שכל טמאין מעיקרין דלא דלמרינן איידי דמאי יקרי
 וכו' • ואת' ורבא מאי קסבר י"ל דס"ל לרבא
 דכשתמך במים טהורין ונטמאו בדין הוא שפיל' לו הסקה דאפ"ו דפירא
 קאפי מלעיל מ"מ ההוא פירא מיה הוא כיון דלא החמין ואין שנטמא אף
 הסקה עולה לו • אבל טמאין מטיקרא חזי פירא דקאפי מלעיל הרי לא
 נטמא וכיון שלא נטמא היאך תעלה לו הסקה • ואפ"ו מקט' ענה דאם
 אימא דפירא קאפי מלעיל אפילו תמך במים טהורים ונטמאי' אינו בדין
 שתעלה לכן הסקה שאין הסקה מטרתה אלא מתורת דרועה ואין זריעה
 לפרי אלא במים אלא משום דמכלכלי הכא נמי מכלכלי ועלשה לכן הסקה
 וטהורין :

ע"ב דאמר רב נחמן כלי עגם ככלי מתכת דמי • לאו לכל
 קאמר אלא דגולמיהו דטהורין בגולמי כלי מתכות
 הואיל ודמיהן יקרין אבל פשוטיהן אין מקבלין טומאה דקרא דמתי' ל' לפינן
 דכלי עגם מקבלין טומאה היינו בכל מעשה עוים דכתי' גבי כלי עז ועור
 סקן כלי קבול והיינו דתנן בפ"ב דכלים ומייתיה לה בפ"ק דשבת כלי עור
 כלי עז וכלי עגם פשוטיהן טהורים • ולא נחשוורו דברי רש"י ז"ל שכב
 בפ' המגביע גבי חסין פומחא קבטן כפומחא טמאין ופרשה הוא ז"ל פכלי
 עגם וכתב דטהמין משום דפאטי כלי עגם טמאין והכי איתא בהב"ב
 שוחטין • ולימא וכדכתיבנא • אלא תס כחסינן של מתכות :
דף קה ע"א דירמא אי הוה שבקיה הוה מחמין • כלומר וכוון
 שכן הוה תנן עד שלא החמין אינו ניקח
 בכסף מעט דמשמע שאי' לקיחה כלל והתמור חולין גמורין ויכול לשחוטו
 תוך גירושלי' יחוש דילמא אי הוה שבקיה הוה מחמין ונתלא סקנה מעשר

סליק פרק הכר שוחטין

פרק השוחט

דרסה וכו' מגלג אלא ודאי כי הוה דפשיטא לן' כהנהו דגמרה ניתא
 ה"כ סבירא ליה דשחיטה מן הגואר דגמרה וקרא למאי איתא דלא ניטוי
 גמטרא פי' דאי דגמרה הוה אמינא דשחיטה מן הגואר בכל מקום
 ואפילו בשוחט המתפרק והבשר תחלה ואח"כ השימנין דמשוי לה גמטרא
 דהא שמתא גמורי קת"ל קרא ממקום שח חטטו דהיינו מן השימנין
 שהן תחלה • אי נמי שלא תאמר נתי דמן השימנין הוא מתחיל לרוך הוא
 לחתוך ג"כ בשר ומפרקת קמ' ושאט ממקום שח חטטו כלומר טהרה
 מדמו וכו' לא דהיינו שחיטת השימנין אבל מפרק' וכשר לא כדאמר' לקמן
 האבד **כ"א** 26

דף קה ע"א ולטעמיה שהיה דרסם חלדה הגרמה ועקור
 מי כתיבן • כך הוא גרסת כל
 הספרים אלא שרש"י ז"ל מחקו גורים וכו' • ולא נהיר דאי הכי תלמודא
 הוא דמטיק דקרא איתא דלא לשווייה גמטרא וכן בסמוך קרא דוכח
 מוקי דלא לשווייה גמטרא דתרי קראי למה לי לסיבך נראה דה"פ דרב
 כהנא גופיה הוא דמהדר לחאו דפריך עליה דקאמר ליה לדודך דמהדרת
 אפירכי כתרתי דס"ל דכי קאמינא מנין לשחיטה שהיא מן הגואר לעיקר
 שחיטה בעינא לאובתי' אחאי לא פרבתי דעדישא מכלה הכי שהיה